

Ο ΠΛΟΥΣ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Ἐφέτος ὁ χειμὼν ὑπῆρξε πανταχοῦ ἐκτάκτως δριμύς, φοβεραὶ δὲ τρικυμῖαι συνετάραξαν τοὺς ὠκεανούς καὶ τὰ πελάγη. Τὸ ἔτος ἐσημειώθη διὰ ναυαγίων δραματικῶν, πλείστα δὲ ἀνθρώπινα ὑπάρξεις προσηνέχθησαν ὡς θύματα εἰς τὰς ἐναλίους θεότητας. Ἐπίκαιρον ἄρα θεωροῦμεν νὰ παραθέσωμεν ὧδε ἐν μεταφράσει τὸ ἐπόμενον ἄρθρον περὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν συγκινήσεων τοῦ ὠκεανείου πλοῦ, εἰλημμένον ἐκ γαλλικοῦ περιοδικοῦ, ἐξ οὗ καταφαίνεται πόσον καὶ μετὰ τὰς προόδους τῆς ναυπηγικῆς καὶ τῆς ναυτικῆς τέχνης ἐν γένει ἀνίσχυρος ἀκόμη ἀπομένει ὁ ἄνθρωπος ἀπέναντι τοῦ φοβεροῦ στοιχείου, οὗ εἰς μάτην ἐπιδιώκει τὴν καθυπόταξιν.

«Ἐλέχθη πολλάκις, ὅτι ὁ κίνδυνος διὰ τὰ πλοῖα ἀρχίζει μόνον ὅταν ταῦτα προσεγγίσωσιν εἰς τὴν ξηράν, πράγματι δὲ τὰ πλείστα τῶν ναυαγίων συμβαίνουν, διότι τὰ πλοῖα ἐξακέλλουσιν εἰς τὴν ξηράν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ πενθίμου πίνακος, τοῦ δημοσιευομένου κατὰ μῆνα ὑπὸ τῶν γραφείων Lloyd καὶ Veritas. Ἐν ἀνοικτῷ πελάγει τὸ πλοῖον δύναται νὰ φύγῃ πρὸ τῆς τρικυμίας· ἀλλὰ παρὰ τὰς ἀκτὰς ὁ ἄνεμος τὸ ρίπτει σχεδὸν πάντοτε ἐπὶ τῶν σκοπέλων μετὰ σφοδρότητος καθ' ἣς ἀδυνατεῖ νὰ παλαίσῃ ἢ ἀτμομηχανή. Σήμερον εὐτυχῶς αἱ τοιαῦται συμφοραὶ εἶναι ὀλιγώτερον συχναὶ ἔνεκα τῆς τεραστίας προόδου τῆς γενομένης περὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν φάρων καὶ τῶν σημαντῆρων τῶν ἀκτῶν. Ὁ προσεγγίζων εἰς τὰ παράλια ταύτης λαμβάνει γνῶσιν μακρόθεν διὰ τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων τῶν φθανουσῶν μέχρις αὐτοῦ διὰ μέσου τοῦ σκότους τῆς νυκτός καὶ κάποτε διὰ μέσου τῆς ὀμίχλης, τῶν ἐξακοντιζομένων μετὰ πολυτίμου ἀκριθείας ὑπὸ φάρου κειμένου ἐπὶ τῆς μᾶλλον προεχούσης ἄκρας τῆς παραλίας. Ἡ καὶ ἐπὶ ἀπομεμονωμένου σκοπέλου. Ὅσάκις τὸ φῶς τοῦ φάρου ἀδυνατεῖ νὰ διαπεράσῃ τὴν ὀμίχλην ἢ ὅσάκις αὕτη ἐπικρατεῖ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐμποδίζει τὴν θέαν, τίθενται εἰς χρῆσιν προαγγελτικὰ μέσα ἀκουστικά, διὰ κεράτων καὶ

σαλπίγγων καὶ αὐλῶν ἀτμομηχανῆς, ὧν ὁ βραγχνὸς ἦχος ἀγγέλλει τὴν γειτνίασιν τῆς ξηρᾶς καὶ τοὺς ἐπακολουθοῦντας αὐτὴν κινδύνους.

Βεβαίως τὰ ναυάγια τῶν πλοίων ἐξοκελλόντων εἰς τὴν ἀκτὴν συμβαίνουσιν ἀκόμη, πολλὰ δὲ προσφάτως ἀνεγράφησαν τοιαῦτα δυστυχήματα καθ' ἃς ἡμέρας ἡ θάλασσα ἐμυκάτο παρὰ τὰς ἀμμώδεις ἀκτὰς τῆς Βορείου θαλάσσης, παρὰ τὰς Λάνδας τῆς Γασκωνίας ἢ παρὰ τοὺς γρανιτικούς βράχους τῆς Βρεταννίας, ὅπου θραύεται ἀφρίζουσα. Ἄλλ' ἡ συμφορὰ δὲν εἶναι πλέον τόσον φοβερὰ ἐν ταῖς συνεπείαις της, ὅπως ἦτο ἡ τῆς Ἀμφιροίτης, ἀπολεσθείσης ἀντικρὺ τῆς Βουλώνης· ἐκτὸς εἰς τινὰ περιστατικὰ ἀνεξήγητα, ὅπως ἦτο ἡ ἐξαφάνισις τοῦ Δρωμμονδ-Κάστλ, οὐτινος, ἐνῶ κατέπλεε μὲ εὐδίων καιρὸν, διερράγη ἡ τρόπις προσκρούσασα εἰς ὑφάλους ἐνδεικνυομένους ὑπὸ τῶν χαρτῶν καὶ κειμένους εἰς μέρη καλῶς φωτιζόμενα. Συνηθέστατα σήμερον, προκειμένου τοῦλάχιστον περὶ τῶν μεγάλων ἀτμοπλοίων, τὰ ναυαγιστικὰ πλοιάρια ρίπτονται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἀξιοθαύμαστα αὐτῶν πληρώματα κατορθοῦσι νὰ σώζωσι τοὺς πλείστους τῶν ναυαγῶν. Τέλος οἱ ἀπολλύμενοι θνήσκουσι ταχέως καὶ δὲν διατρέχουσι τὸν κίνδυνον τῆς φρικώδους ἀγωνίας τῆς πείνης καὶ τῆς μονώσεως, ὧν οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς σχεδίας τῆς *Μεδούσης* ὑπῆρξαν τὰ οἰκτρότατα θύματα.

Πλὴν δυστυχῶς, ὅσαι καὶ ἂν συνετελέσθησαν ἀναντίρρητοι πρόοδοι εἰς τὴν ναυπηγικὴν, πολλὰ ἀκόμη πλοῖα, καὶ δὴ ἀτμοκίνητα, ἀπόλλυνται οἰκτρῶς ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ὅποια οἱ στατιστικοὶ πίνακες ἀναφέρουσιν εἰς τὴν στήλην τῶν βυθισθέντων ἢ ὑπὸ τὸν μυστηριώδη προσδιορισμὸν τῶν «ἐξαφανισθέντων ἄνευ τινὸς εἰδήσεως». Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ συμβὰν παρέρχεται ἀπαρατήρητον ὑπὸ πάντων, πλὴν τῶν ἀπολεσάντων συγγενῇ τῶν τινὰ κατὰ τὸ δυστύχημα· διασώζεται μόνον ἡ μνήμη τῶν ἰδιαζόντως φρικωδῶν δυστυχημάτων ἐνεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν πνιγέντων ἢ τῶν γνωσθεισῶν σκληρῶν περιπετειῶν τῶν ναυαγῶν. Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ναυάγιον τοῦ Ἀετοῦ ἢ τοῦ *Foederis Arca*, ὧν οἱ ἐπιζήσαντες ἐπιβάται ἐξετράπησαν εἰς σκηνὰς ἀληθοῦς κανιβαλισμοῦ; Τίς δὲν ἤκουσε περὶ τοῦ ναυαγίου τῆς *Πόλεως Χάβρης*; Τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο ἐπανερχόμενον ἐκ Νέας Ὑόρκης εἰς Γαλλίαν μετὰ 313 ἐπιβατῶν συνεκρούσθη ἐν ἀνοικτῷ πελάγει τῇ 22 Νοεμβρίου 1873 μετὰ τοῦ ἀγγλικοῦ τριστείου *Loch Earn*· τὸ ἱστιοφόρον ὑπερίσχυσε, φεῦ! προσξενῆσαν διὰ τῆς πύρας του εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ἀτμοπλοίου ῥῆγμα πέντε μέτρων πλάτους, μετὰ δώδεκα δὲ λεπτὰ ἡ *Πόλις Χάβρη* κατε-

βυθίζετο, συμπαρασύρουσα εἰς τὴν ἄβυσσον 226 ἐκ τῶν ἐπιβατῶν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ ἔτος κατεποντίσθη τὸ ἀτμόπλοιον Ἀτλαντικός, φέρον 1038 ἐπιβάτας, ἐξ ὧν 300 περίπου ἠδυνήθησαν νὰ σωθῶσι χάρις εἰς τὴν γειτνίασιν τῆς ξηρᾶς. Ἐπίσης παρκαμένει βεβαίως παρὰ τοῖς πολλοῖς ἡ ἀνάμνησις τοῦ ναυαγίου τῆς *Πόλεως τῶν Παρισίων*, ἀνηκούσης εἰς τὴν Ὑπερωκεάνειον Ἑταιρείαν καὶ βυθισθείσης ὑπὸ ἀγγλικοῦ πλοίου, καθὼς καὶ διαφόρων ἄλλων, ἐν οἷς καὶ ἡ *Ἑλβα* πρό τινων ἐτῶν. Τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο ἀνῆκεν εἰς τὴν ἑταιρείαν τοῦ Βορειογερμανικοῦ Λόυδ, εἶχε δ' ἀποπλεύσει ἐκ Βρέμης κατευθυνόμενον εἰς Νέαν Ὑόρκην, ὅτε τῇ 30 Ἰανουαρίου 1895 συνεκρούσθη μετὰ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου *Κραθίας* εἰς 50 περίπου μιλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἀγγλικῶν ἡκτῶν. Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τὸ δυστυχὲς σκάφος ἐβυθίσθη ἐκ τῶν ὀπισθεν καὶ ἐκ τῶν ἐπιβαινόντων αὐτοῦ 354 ἀτόμων 20 μόνοι ἐσώθησαν! Ἐπίσης πρόσφατον εἶναι καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τοῖς πολλοῖς γνωστὸν τὸ ναυάγιον τῆς *Πόλεως* τοῦ *Σαιν-Ναζαίρ* ἀρκοῦσι δὲ τὰ παραδείγματα ταῦτα διὰ νὰ καταδείξωσιν ὅτι καὶ ἐν ἀνοικτῷ πελάγει ὁ πλοῦς δὲν εἶναι τόσον ἀκίνδυνος, ὅσον ἐνίοτε ἰσχυρίζονται.

Ἐκ τῶν κινδύνων τῶν ἐπαπειλούντων τὰ σκάφη κατὰ τὸν ὠκεάνειον αὐτῶν πλοῦν, εὐθὺς ὡς καταλείπουσι τὴν ζώνην τῶν ῥηχῶν ὑδάτων καὶ τῶν ὑφάλων τὴν ἐκτεινομένην παρὰ τὴν ἡκτὴν, παραλείπομεν τοὺς κυκλῶνας, οἵτινες ἐνσκήπτουσιν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, καὶ μάλιστα εἰς τὸν νότιον, ὅλως ἐξαιρετικῶς. Ὑπολείπονται ὁμῶς πάντοτε ἡ σύρραξις μετ' ἄλλου πλοίου, ἐρχομένου ἀντιθέτως ἢ τέμνοντος τὴν ὁδόν, ἢ σύγκρουσις πρὸς λείψανόν τι ναυαγίου ἐπιπλέον, ἢ διὰ τὰ ἀτμόπλοια ἰδίως τὰ μεταβαίνοντα ἐξ Εὐρώπης εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὄγκων πάγου πλεόντων, κατερχομένων ἐκ βορρᾶ, πρὸς οὓς ἡ σύρραξις εἶναι ἐπιφοβὸς καὶ δι' αὐτὰ τὰ μεγάλων διαστάσεων πλοῖα, καὶ τὸ πῦρ, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀμελείας ἐνδέχεται ν' ἀναφθῇ εἰς μέρος τι τοῦ κύτους ἢ εἰς ἄλλην μεμονωμένην γωνίαν, νὰ μένη ἐκεῖ ὑποδόσκον ἐπὶ τινα χρόνον καὶ ἔπειτα νὰ ἐκραγῇ διὰ μιᾶς μετὰ φοβερᾶς σφιδρότητος, καθ' ἧς μάταιος πολυλίκις ἀποβαίνει πᾶς ἀγών. Ὡς πρὸς τὸ ὕδωρ τὸ εἰσδύον εἰς τὸ σκάφος ἐκ τῆς ὀρμῆς τῶν κυμάτων, τὰ μέγала καὶ ἰσχυρά πλοῖα, περὶ ὧν κυρίως ἐνταῦθα πραγματευόμεθα, μικρὸν ἐξ αὐτοῦ διατρέχουσι κίνδυνον, σπανίως δὲ συμβαίνει ὄγκος μέγας θαλασσίου ὕδατος νὰ φονεύσῃ αὐτά, κατὰ τὴν γραφικὴν τῶν ναυτῶν ἑκφράσιν.

Εἶπομεν ἀνωτέρω τὸ πῦρ, καὶ τοῦτο φέρει εἰς τὴν ἀνάμνησίν μας τὴν πυρκαϊάν τὴν ἐκραγεῖσαν πρὸ δεκαετίας ἐπὶ τῆς *Γαλλίας* τὸ πλή-

ρωμα ἐδέησε νὰ παλαίσῃ κατ' αὐτῆς ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας, μόνον δὲ χάρις εἰς τὴν καρτερίαν καὶ τὴν ψυχραιμίαν τῶν ἀνδρῶν τὸ ἀτμόπλοιον ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς λιμένα, καίτοι τὸ πῦρ ἐξηκολούθει νὰ κατατρώγῃ τὰ σπλάχνα του. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις φρικῶδες ἀναφύεται διλημμα· διότι, ἐὰν θελήσωσι νὰ ἴδωσι ποῦ ἀκριβῶς εἶνε ἡ ἐστία τοῦ πυρός, ὑπάρχει ὁ κίνδυνος ν' ἀναπηδήσῃ διὰ μιᾶς φοβερά στήλη φλογῶν, ἐξαπτομένου αἰφνιδίως τοῦ πυρός ὑπὸ τοῦ αἰέρος, καὶ τότε εἶναι ἀφευκτος ὁ ὄλεθρος τοῦ πλοίου, ὅπερ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸν ἀπαίσιον πίνακα τοῦ Veritas.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὄγκων τοῦ πάγου, καθὼς προσέτι καὶ τῶν ἀλιευτικῶν πλοίων (ἅτινα ἐνδέχεται μὲν νὰ καταβυθισθῶσιν, ἀλλὰ πολλάκις συμπαρασύρουν καὶ τὰ βυθίζοντα αὐτὰ πλοῖα εἰς τὴν ἄβυσσον), τὰ ἀτμῶπλοια προτιμῶσι νὰ διέλθωσι κάτωθεν τῆς σύρτεως τῆς Νέας Γῆς, ἀντὶ νὰ διαπλεύσωσιν αὐτήν, ἐκτὸς ἐὰν φοβῶνται μὴ μηκύνωσιν ὑπὲρ τὸ δέον τὸν πλοῦν. Μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ συνάντησις τῶν πάγων εἶναι πάντοτε ἐνδεχομένη, τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἐπὶ διάστημά τι πολλάκις ὁ πλοῦς γίνεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁμίχλης· κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὸ ὕδωρ τὸ πίπτον ἐπὶ τοῦ σκάφους συμπήγνυται καὶ σχηματίζει εἶδος τι σκεπάσματος ἐκ πάγου, λίαν κινδυνώδους. Εἶδομεν τὴν φωτογραφίαν τοῦ ἀτμοπλοίου Barnstabe, καταπλεύσαντος εἰς Βοστώνην κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1895, φέροντος δὲ ἐπ' αὐτοῦ ὄγκον πάγου καλύπτοντα διὰ τοῦ τεραστίου αὐτοῦ βάρους ὁλοκλήρον τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ σκάφους μέχρι τῆς γεφύρας. Τόσον δὲ πραγματικὸς εἶναι ὁ τοιοῦτος κίνδυνος, ὥστε εἰς τὰ νεώτερα σκάφη κατηργήθη ἕνεκα αὐτοῦ τὸ πρῶν σύστημα τῶν ἰστών καὶ τῶν ἐξαρτυμάτων. Οἱ ἀπομένοντες μικροὶ τὸ ὕψος ἰστοὶ καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ παλαιότερας κατασκευῆς ἀτμῶπλοια, ὅπως ἡ Τουραίνη ἢ ἡ Τευτονία, χρησιμεύουν μόνον πρὸς ἀναπέτασιν σημαίων ἢ πρὸς τοποθέτησιν βαροῦλκων. Παρὰ τὰ παράλια τῆς Νέας Γῆς τὰ ἐξαρτύματα καὶ τὰ σχοινία ἐν γένει, ὅταν ἐπικρατῇ παγετός, καλύπτονται ὑπὸ παμμεγίστων σταλακτιτῶν ἐκ πάγου ἀποτελούντων βάρος τεράστιον καὶ μετατοπιζόντων ἐπικινδύνως τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος τοῦ σκάφους.

Τὰ δὲ ἐπιπλέοντα λείψανα τοῦ ναυαγίου εἶναι κινδυνωδέστερα καὶ τῶν ὄγκων τοῦ πάγου, καθότι πολλάκις κρύπτονται ἀναμέσον δύο κυμάτων, ὥστε καὶ ὁ ὀξύδερκέστερος φρουρὸς δὲν δύναται νὰ τὰ διακρίνῃ ἐγκαίρως. Τὰ τεμάχια ταῦτα εἶναι λείψανα προγενεστέρου ναυαγίου.

Ἐνίοτε ἐπιπλέει ὁλόκληρον τὸ σκάφος, καὶ ἐν καλῇ καταστάσει μάλιστα, πλοίου ἐγκαταλειφθέντος ὑπὸ τοῦ πληρώματος, θεωρήσαντος ἄφροντον τὸν καταποντισμὸν του, καὶ τὸ σκάφος αὐτὸ φέρεται κυμαινόμενον ὡς σῶμα ἄψυχον ὑπὸ πάντων τῶν ῥευμάτων τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Ἐκ τούτου ἐπλάσθη ὁ μῦθος τοῦ Φασματώδους Ὀλλανδικοῦ πλοίου καὶ ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ὁ τρόμος, ὃν προκάλει ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὕτη ἔχει συνέπειαν σύρραξιν τρομεράν. Ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις πόσον πολυάριθμα εἶναι τὰ λείψανα ταῦτα τῶν πλεόντων σκαφῶν, διαρκῶς παρασυρόμενα καὶ μετακινούμενα ὑπὸ τοῦ σάλου τοῦ ὠκεανοῦ, ἕως ὅτου ὁ σισηπῶς αὐτῶν σκελετὸς διαλυθῇ καὶ βυθισθῇ. Εἶναι δὲ τόσον μέγας ὁ ἐξ αὐτῶν κίνδυνος, ὥστε ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐπὶ τῇ βάσει συλλεχθεῖσων πληροφοριῶν καταρτίζει ἐκαστοτε χάρτην τῆς μετατοπίσεως τῶν τοιούτων λειψάνων, χρησιμοποιοῦν δὲ μάλιστα καὶ εἰδικὸν πλοῖον πρὸς ἀναζήτησιν καὶ καταστροφὴν αὐτῶν. Ἐκ τῶν γνωστῶν πληροφοριῶν περὶ τοῦ αἰφνιδίου ναυαγίου τῆς *Hóleως Σαιν-Ναζαίρ*, δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν ὅτι τὸ δυστύχημα αὐτὸ ἐπῆλθεν ἔνεκα τῆς συναντήσεως ἐνὸς τῶν τοιούτων πλωτῶν σκοπέλων.

Ὁ κίνδυνος συνίσταται εἰς τὴν σύρραξιν, ἥτις δυσκόλως ἀποφεύγεται, διότι τὸ «φασματῶδες πλοῖον» οὐδὲν πράττει ὅπως παραμερίσῃ καὶ ἀποφύγῃ τὴν σύγκρουσιν τοῦ ἐπερχομένου κατ' αὐτοῦ ἐτέρου πλοίου, στερεῖται δὲ καὶ τῶν ὁδηγητικῶν φώτων. Ἄλλως τε καὶ ἡ συνήθης σύρραξις μεταξὺ κυβερνωμένων πλοίων εἶναι δυστυχῶς συχνή, μεθ' ὅλον τὸ συμφέρον, τὸ ὅποιον ἔχουσι τὰ πλοῖα ὅπως τὴν ἀποφεύγῃ πάσῃ δυνάμει, μεθ' ὅλα τὰ φῶτα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ εἶναι κανονικῶς ἀνημμένα, καὶ τὰς παντοειδεῖς προφυλάξεις, τὰς καθορισθείσας διὰ διεθνῶν συνθηκῶν. Ὁ κίνδυνος δὲ εἶναι τόσῳ μεγαλύτερος, ὅσῳ τὰ δύο συγκρουόμενα πλοῖα ἄγονται μετ' ἰδίας ἑκάστον φορᾶς καὶ ἐπομένως ἡ σφοδρότης τῆς συγκρούσεως εἶναι διπλάσια· φαίνονται ὡς θαλάσσια τέρατα ἐφορμῶντα οἰονεῖ κατ' ἀλλήλων ἐν' ἀλληλοσπαραχθῶσι. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ, οὐχὶ βεβαίως πρὸς παρηγορίαν τῶν ἐπιβατῶν, ὅτι τὰ ἐκ χάλυβος νεώτερα σκάφη ἀντέχουσιν εἰς τὰ τοιαῦτα δυστυχήματα ὀλιγώτερον ἢ τὰ ξύλινα· διότι τὸ μέταλλον σχίζεται καὶ διαστέλλεται τὸ ῥῆγμα, ἐνῶ τὸ ξύλον ἀπεναντίας πάντοτε συστέλλεται καὶ τείνει νὰ φράξῃ τὸ ἀνοικτὸν τραῦμα.

Βεβαίως ἐξ ὅλων τῶν θαλασσίων κινδύνων ἡ σύρραξις εἶναι ἡ δεινότης· ἀπροόπτως καταλαμβάνει τὸν ἐπιβάτην ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς

καὶ δὲν παρέχει αὐτῷ οὔτε καὶ τὸν καιρὸν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κοιτωνίσκου του, ἐνθα ἦτο κατακεκλιμένος. Ἄς ἀναγνώσωσιν αἱ βουλόμενοι τὰς σελίδας τῆς καταστροφῆς τῆς "Ελβας καὶ θὰ ἴδωσιν ὅποιον φρικῶδες δράμα συνέβη ἐν διαστήματι ὀλίγων στιγμῶν. Ἐν τῷ σκότει κλονισμὸς φοβερός παράγεται καὶ ἀκούεται αἶφνης ὁ τριγμὸς θραυομένου μετάλλου· ἡ πρῶρα τῆς Κραθίας, φερομένης μετὰ μεγάλης ὀρμῆς προσβάλλει τὸ ἀτυχὲς ἀτμόπλοιον καὶ ἀνοίγει· εὐρεῖαν εἰς τὰ πλευρά του ὀπήν, δι' ἧς τὸ ὕδωρ εἰσδύει ἀκατάσχετον· τὰ φῶτα τῆς "Ελβας σβέννυνται· αἱ μηχαναὶ δὲν δύνανται πλέον νὰ λειτουργήσωσιν· ὅλαι αἱ ἠλεκτρικαὶ λυχνίαι βυθίζονται εἰς τὸ σκότος. Ἐντὸς τοῦ ζόφου ἐκείνου πρέπει νὰ παρασκευασθῇ τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας. Ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι ἡ πειθαρχία θὰ προλάβῃ τὴν σύγχυσιν· ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ ἐπαπειλοῦντος τοῦς ἐπιβάτας θανάτου ὁ τρόμος κυριεύει πάντας, ἔκφρονες εἶναι αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδιά, ὅσους κατῴρθωσε τὸ πλήρωμα ν' ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπως δὲ συμβαίνει εἰς τὰς τοιαύτας περιστάσεις, οὐδεὶς σχεδὸν ἐσώθη.

Καὶ ἀληθῶς μὲν ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη παρέσχεν εἰς τὴν ναυτιλίαν δύο ὅπλα, διὰ νὰ παλαίῃ κατὰ τῶν συρράξεων ἢ τοῦλάχιστον κατὰ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν, ἥτοι τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς, τὸ ἐπιτρέπον νὰ φαίνεται ἐξ ἀποστάσεως τὸ ἐπερχόμενον πλοῖον καὶ τὰ κεχωρισμένα διαφράγματα. Ταῦτα διαχωρίζουσι τὸ πλοῖον εἰς πολλὰ διαμερίσματα ἱκανὰ νὰ ἐπιπλέωσιν ἀφ' ἑαυτῶν· κατὰ θεωρίαν δὲ ἡ εἰσροὴ τοῦ ὕδατος ἐντοπίζεται· πάντοτε δι' αὐτῶν εἰς τρόπον, ὥστε τὸ πλοῖον νὰ δύναται νὰ ἐπιπλέῃ καὶ ὅταν ἔτι ἔχῃ ἐν ἡ δύο τῶν διαμερισμάτων τούτων πεπληρωμένα ὑπὸ τοῦ εἰσρεύσαντος ὕδατος καὶ φέρῃ τεράστιον τραῦμα εἰς τὰ πλευρά. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐν τῇ ὁμίχλῃ τῆς σύρτεως τῆς Νέας Γῆς, ἐπὶ παραδείγματι, καὶ αὐτὸ τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς δὲν φαίνεται μακρόθεν· τὰ δὲ διαμερίσματα, χάριν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας ἔχουσι θύρας, αἵτινες οὐδέποτε εὐρίσκονται κεκλεισμένα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ δυστυχήματος.

Πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ κίνδυνος τῶν συρράξεων εἶναι ἔτι μεγαλύτερος σήμερον μετὰξὺ τῶν νεωτέρων ἀτμοπλοίων, τῶν διασχίζόντων ἐν πάσῃ ταχύτητι τὴν μετὰξὺ τοῦ Νέου καὶ τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου ἀπόστασιν. Κατὰ τὸ 1876 τὸ ἀτμόπλοιον ἔπλεε μὲ ταχύτητα 24 περίπου χιλιομέτρων τὴν ὥραν, ἐχρειάζετο δὲ ἑνδεκα ἡμέρας καὶ δεκαοκτὼ ὥρας διὰ νὰ φθάσῃ εἰς Φιλαδέλφειαν. Σήμερον ἐν τῶν μεγάλων γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, ἡ Τουραίνη, διανύει τὸ αὐτὸ διάστημα εἰς ἑπτὰ

ἡμέρας καὶ ἑνδεκα ὥρας. Ὑπερβαίνουνσι δὲ αὐτὸ κατὰ τὴν ταχύτητα τὰ μεγάλα ἀτμόπλοια ἄλλων ξένων ἐταιρειῶν, οἷον ἡ *Τευτονία* τῆς ἐταιρείας τοῦ Λευκοῦ Ἀστέρος, ὁ *Βίσμαρκ*, τῆς Ἀμβουργίου ἐταιρείας, ὁ *Ἅγιος Παῦλος* τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀτμοπλοίας. διανύοντα κατὰ μέσον 32 περίπου χιλιομέτρα τὴν ὥραν, ἡ *Λευκωνία* καὶ ἡ *Καμπανία* τῆς περιφήμου Ἑταιρείας Κουναρδ, ἔχουσαι ταχύτητα 39 σχεδὸν χιλιομέτρων. Καὶ ταύτας ἔτι ὑπερτερεῖ κατὰ τὸν συναγωνισμόν ἐν τῷ διάπλῳ τοῦ Ὠκεανοῦ τὸ νεωστὶ ἀναλαβὸν τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἀτμόπλοιον τοῦ Βορειογερμανικοῦ Λοῦδ Γουλιέλμος ὁ Μέγας, πλέον μετὰ ταχύτητος ἀνωτέρας τῶν 41 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, τουτέστιν ἴσης πρὸς τὴν τῶν συνήθων σιδηροδρομικῶν ἀμαξοστοιχιῶν. Ἀλλ' αἱ μὲν ἀμαξοστοιχίαι, θεωρητικῶς τοῦλάχιστον, προστατεύονται ὑπὸ σημείων, διατρέχουσιν ὁδὸν καθωρισμένην, εἰς ἣν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθωσιν ἕτεραι ἀμαξοστοιχίαι ἐρχόμεναι ἀντιθέτως, ὅτε δὲ ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν λειτουργεῖ καλῶς, πάντοτε ἀφίεται χρονικόν τι διάστημα μεταξὺ τῆς ἐκκινήσεως δύο ἀλλεπαλλήλων ἀμαξοστοιχιῶν. Ἐνῶ εἰς τὸν Ὠκεανὸν δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό· κατ' οὐσίαν δὲν ὑπάρχει διὰ τε τὸν ἀνάπλου καὶ τὸν κατάπλου εἰμὴ μία μόνη ὁδός, ἡ συντομωτέρα, τὰ δὲ ἀτμόπλοια τὰ διανύοντα αὐτὴν ἐν πάσῃ ταχύτητι ἀγνοοῦσιν ἂν ἐπέρχεται ἢ οὐ κατ' αὐτοῦ ἕτερον ἀτμόπλοιον μετὰ τῆς αὐτῆς φορᾶς. Εἴτα ἄς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι πυκνὴ ὁμίχλη συνήθως ἐπικρατεῖ ἐπὶ δεκάδας χιλιομέτρων πρὸς νότον τῆς σύρτεως τῆς Νέας Γῆς καὶ εἰς τὰ περίξ ἔτι τῆς Νέας Ὑόρκης, εἰς μέρη δηλαδὴ ἐνθα ἀκαταπαύστως πλέουσιν ἀτμόπλοια. Τὸ μέγα ὑπερωκεάνειον σκάφος ἑλαττοῖ τότε τὴν ταχύτητά του, ἀλλ' ὅχι καὶ πολὺ, διότι οἱ ἐπιβάται ἐπιθυμοῦσι νὰ φθάσωσι τὸ ταχύτερον καὶ διότι ὑπάρχει ἐθνικὴ φιλαυτία εἰς τὸν διαγωνισμόν· μυκᾶται δὲ τότε ὁ αὐλὸς τῆς ἀτμομηχανῆς καὶ κρούεται ἀδιαλείπτως ὁ κώδων καὶ οἱ ἐποπτεύοντες φρουροὶ προσπαθοῦσι νὰ διακρίνωσι διὰ μέσου τῆς νεφέλης. Ἀλλὰ τὸ βλέμμα δὲν δύναται νὰ εἰσδύσῃ πέραν τῆς ἀποστάσεως ἑκατοντάδος μέτρων καὶ τὰ συναντῶμενα πλοῖα καθίστανται συνήθως ὁρατά, ὅτε εἶναι ἀδύνατον πλέον ν' ἀποσοβῇ ἡ σύγκρουσις.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἔτι δὲν ὑπάρχῃ ὁμίχλη, ἄς φαντασθῇ ἕκαστος μετὰ πόσης ἱλιγγιώδους ταχύτητος προσεγγίζουσιν εἰς ἀλλήλα δύο ἀτμόπλοια διανύοντα 40 χιλιομέτρα καθ' ὥραν. Καὶ ὅταν ἔτι διακρίνωσιν ἀλλήλα ἐξ ἀποστάσεως 1200 ἢ 1300 μέτρων, ἂν ὁ πλοίαρχος δὲν δείξῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἐτοιμότητα, ἂν οἱ χειρισμοὶ δὲν ἐκτελεσθῶσιν ἑκατέρωθεν

μετὰ μεγίστης συμφωνίας, ἐντὸς στιγμῆς ἐπέρχεται ἡ σύρραξις μετὰ φοβερᾶς ὀρμῆς.

Ὡστε ἡ πρόοδος τῆς ὠκεανείου ναυσιπλοίας, ἐκδηλωθεῖσα πρὸ πάντων διὰ τῆς σημαντικῆς μειώσεως τῆς διαρκείας τοῦ πλοῦ, συνεπήγαγεν ἀφ' ἑτέρου ἐπαύξησιν τοῦ κινδύνου τῶν συρράξεων. Τὸ σύστημα τῶν διαχωρισμάτων ἐτελειοποιήθη καὶ τὰ τελευταῖον ναυπηγηθέντα ὑπερωκεάνεια σκάφη ἔχουσιν ἀντλίας ἰσχυράς, δυναμένας νὰ ἐξάγωσιν ἐκ τοῦ κύτους των 36 χιλιάδας ἑκατολίτρων καθ' ὥραν. Ἀλλ' ὅμως τὰ μεγάλῃς ταχύτητος ἀτμόπλοια ὑπόκεινται καὶ εἰς ἄλλους κινδύνους, οἵτινες ἔγκεινται εἰς τὸ τεράστιον σύστημα τῶν μηχανῶν αὐτῶν. Πάντα τούτων τὰ τεμάχια διολισθαίνουν, στρέφονται, ἀνέρχονται καὶ κατέρχονται μετὰ ἱλιγγιώδους ταχύτητος, ἐνῶ ἡ θάλασσα καὶ αἱ θύελλαι σείουσι σφοδρῶς τὸ σκάφος. Φαντάσθητε δὲ τί ἐστὶν ἑλιξ διαμέτρου περίπου 7 μέτρων, ἑλκουσα δὲ βάρος 26 χιλιάδων χιλιγράμμων, νὰ περιστρέφεται 77 φορές κατὰ λεπτόν !

Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τῶν ἄλλων πελωρίων μηχανημάτων, ἅτινα περικλείουσι τὰ σπλάγχνα τοῦ *Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου*, τῆς *Λευκανίας* καὶ ἄλλων παραπλησίων σκαφῶν. Διαρκῶς πρέπει νὰ βρέχωνται διὰ ψυχροῦ ὕδατος ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὀγκώδη κινούμενα τεμάχια, τὰ ὅποια ἐπιψαύουσιν ἀλλήλα, ἄλλως πυρακτοῦνται καὶ ἡ μηχανὴ σταματᾷ ἐπιφέρουσα φοβερὸν εἰς τὸ σκάφος κλονισμόν. Ἀλλως τε δὲ αἱ τοιαῦται μηχαναὶ λειτουργοῦσι μετὰ τοιαύτης ταχύτητος, ὥστε ἀδύνατον νὰ ἐννοηθῶσιν αἱ παραγόμεναι μικραὶ βλάβαι, εἰμὴ ὅταν γείνωσι σοβαρώταται.

Ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὰ διάφορα δυστυχήματα τὰ ἐπελθόντα ἀλλεπαλλήλως εἰς τὰ σκάφη τῶν διαφόρων ὑπερωκεανείων ἐταιρειῶν. Παραλείπομεν τὸ πρόσφατον συμβῆν τῆς *Καμπανίας*· ἀλλὰ τίς ἐλησμόνησεν ὅτι κατὰ τὸ 1895 ἡ *Γασκωνία* ἔσχεν ἐν τῶν ἐμβόλων αὐτῆς θραυσθῆν ἐνεκα τῶν τιναγμῶν τῆς ἑλικος, ἥτις περιστρέφετο εἰς τὸν ἀέρα, ὅσκις ἡ πρύμνη τοῦ πλοίου ἐξήρχετο τοῦ ὕδατος; Τῷ 1890 τὸ ἀτμόπλοιον *City of Paris*, εὐδίου ὄντος τοῦ καιροῦ, ὑπέστη παρόμοιον δυστύχημα, τὸ ὅποιον ὅμως ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἔχῃ σοβαρωτάτας συνεπείας· ἡ μηχανὴ αὐτοῦ συνετρίβη, διότι ὁ ἄξων τῆς ἑλικος εἶχεν ὡσαύτως θραυσθῆ, ἀνετινάχθη δέ, καὶ τὰ διάφορα αὐτῆς τεμάχια ὡσεὶ μυδράλλια διέτρησαν τὰς πλευράς τοῦ σκάφους, ὁπόθεν τὸ ὕδωρ ἤρξατο εἰσρέον. Βεβαίως, ἐὰν ἐπῆρχετο ἡ ἐλαχίστη τρικυμία, τὸ ἀτμόπλοιον θὰ κατεποντίζετο ὁμοῦ μετὰ τῶν χιλίων αὐτοῦ ἐπιβατῶν. Καὶ τοῦ ἀτμοπλοίου *Ὀμβρικῆ*

ἐθραύσθη ἐπίσης ὁ ἄξων κατὰ τὸν πλοῦν, ἀλλ' εὐτυχῶς ἀνεκαλύφθη ἐγκαίρως ἡ βλάβη, καὶ ἐπεσκευάσθη. Εἰς χιλιάδας δὲ πολλὰς ἀνέρχονται τὰ παραδείγματα τῶν ἀτμοπλοίων, ὅσα ἔπαθον ῥῆξιν ἢ βλάβην τῆς ἐλικος.

Ἀλλὰ μετὰ τὸν ζοφερόν τοῦτον πίνακα τῶν κινδύνων, ὃς σπεύσωμεν νὰ ὁμολογήσωμεν εὐχαρίστως ὅτι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν στατιστικῶν, μετὰ τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν ἀτμοπλοίων ἡ ἀναλογία τῶν κατὰ θάλασσαν δυστυχημάτων σημαντικῶς ἡλαττώθη. Χωρὶς ὅμως νὰ θέλωμεν νὰ καταστήσωμεν ζοφερώτερον τὸν πίνακα χάριν μείζονος ἐντυπώσεως, ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ σοβαρότης τοῦ ἐκ τῶν συρράξεων κινδύνου καθίσταται ὁσημέραι μεγαλυτέρα, ὅτι αἱ πυρακτούμεναι μηχαναὶ εἶναι φόβος πάντοτε νὰ μεταβάλλωνται εἰς ἡφαιστεία καὶ τὰ περιστρεφόμενα μηχανήματα νὰ θραύωνται. Ὅθεν βλέποντες τὰς ἀτμοπλοϊκὰς ἐταιρείας ναυπηγούσας νέα πελώρια ὑπερωκεάνεια σκάφη, ὅποῖον ἡ Ὁκεανία τῆς ἀγγλικῆς ἐταιρείας ἡ διανύουσα τεσσαράκοντα δύο καὶ ἡμισυ χιλιόμετρα καθ' ὥραν, ἀναλογιζόμεθα ἀκουσίως, ἂν δὲν εἶναι ἀφροσύνη νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν ἐκτακτὸν ταύτην ταχύτητα διὰ τὸν πλοῦν τοῦ Ὁκεανοῦ καὶ ἂν δὲν εἶναι προτιμότερον ν' ἀναζητηθῶσι πρότερον τὰ μέτρα τῆς ἀσφαλείας τὰ ἐφαρμοστέα εἰς τοιαῦτο ταξείδιον.

Χ.

